VII kadencja

SEJM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **KOMISJI SKARBU PAŃSTWA**
(NR 98)
z dnia 22 stycznia 2014 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Skarbu Państwa (nr 98)

22 stycznia 2014 r.

Komisja Skarbu Państwa, obradująca pod przewodnictwem posła **Tadeusza Aziewicza (PO)**, przewodniczącego Komisji, rozpatrzyła:

– informację na temat sytuacji Agencji Rozwoju Przemysłu S.A. i podmiotów zależnych.

W posiedzeniu udział wzięli: **Rafał Baniak** podsekretarz stanu w Ministerstwie Skarbu Państwa wraz ze współpracownikami, **Jolanta Sławomirska** główny specjalista w Wydziale Polityki Przemysłowej, w Departamencie Innowacji i Przemysłu Ministerstwa Gospodarki, **Wojciech Dąbrowski** prezes zarządu Agencji Rozwoju Przemysłu S.A. wraz ze współpracownikami, **Elżbieta Sikorska** zastępca dyrektora Departamentu Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji Najwyższej Izby Kontroli, **Adam Siwek** prezes zarządu Towarzystwa Finansowego „Silesia” sp. z o.o.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Wiesław Kozioł i Iwona Kubaszewska** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodniczący poseł Tadeusz Aziewicz (PO):

Proszę o zajmowanie miejsc. Rozpoczynamy kolejne posiedzenie Wysokiej Komisji Skarbu Państwa.

Serdecznie witam panie posłanki, jeżeli są na sali, panów posłów, zaproszonych gości z panem ministrem skarbu państwa, panem Rafałem Baniakiem oraz z panem prezesem Agencji Rozwoju Przemysłu, panem Wojciechem Dąbrowskim.

Szanowni państwo, w porządku obrad mamy jeden punkt. Jest to rozpatrzenie informacji na temat sytuacji Agencji Rozwoju Przemysłu S.A. i podmiotów zależnych. Przedstawia Minister Skarbu Państwa. Realizacja owego punktu wynika z przyjętego niedawno przez Wysoką Komisję planu pracy.

Czy są jakieś uwagi do porządku obrad?

Nie widzę.

A zatem stwierdzam przyjęcie porządku.

Bardzo proszę pana ministra o przedstawienie stosownej informacji.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Skarbu Państwa Rafał Baniak:

Dziękuję bardzo.

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo!

Powiem kilka słów tytułem wstępu a później poproszę pana prezesa Dąbrowskiego, który w nieco bardziej szczegółowy sposób przedstawi aktualną sytuację Agencji.

Z poziomu resortu skarbu państwa stwierdzamy, że na dzisiaj sytuacja finansowa Agencji Rozwoju Przemysłu jest dobra. Kolejny rok z rzędu spółka zanotowała dodatnie wielkości na wszystkich poziomach zysku. Na koniec trzeciego kwartału ubiegłego roku Agencji udało się wypracować zysk na poziomie blisko 107.000 tys. zł. Nie mamy jeszcze danych finansowych na koniec czwartego kwartału. Jeżeli Agencja dostarczy nam takie dane, oczywiście, podzielimy się wynikami z Wysoką Komisją.

Kapitał Agencji na dzisiaj wynosi ponad 5000 tys. zł. Sama Agencja jako spółka zatrudnia trzysta pięćdziesiąt trzy osoby. Natomiast w spółkach zależnych zatrudnionych jest ponad 15 tys. osób, zaś w spółkach z Grupy Marsa – ponad 1700 osób.

Agencja Rozwoju Przemysłu udziela finansowania, w formie pomocy na ratowanie i restrukturyzację, podmiotom gospodarczym znajdującym się w trudnej sytuacji finansowej. Finansowanie może zostać przyznane również podmiotom w dobrej sytuacji finan-

sowej w formie pożyczek, poręczeń, gwarancji. W latach 2008-2013 Agencja udzieliła pomocy na ratowanie i restrukturyzację na poziomie blisko 1.000.000 tys. zł. Jeżeli chodzi o pożyczki udzielone w tym samym okresie, ich łączna kwota wyniosła 1.150.000 tys. zł. Natomiast poręczenia przekroczyły wartość 257.000 tys. zł.

Misją Agencji, co jest zapisane w strategii, jest wzmocnienie zdolności polskich przedsiębiorstw do konkurowania na globalnych rynkach. Główne kierunki wyznacza strategia Agencji na lata 2012-2015. Jesteśmy blisko dwuletniego okresu funkcjonowania strategii. Jest to czas, kiedy będziemy chcieli dokonać jej przeglądu. Jeżeli zarząd Agencji wspólnie z nami uzna, że przyjęta strategia wymaga korekty, podejmiemy taką pracę.

Wyznaczoną misję Agencja realizuje między innymi poprzez restrukturyzację podmiotów. Warto wspomnieć tutaj przykład Huty Stalowa Wola, w której – po dwuletnim okresie negocjacji – zbyto inwestorowi Oddział I Huty. Zaangażowanie Agencji pozwoliło na przetrwanie i stworzyło fundamenty do rozwoju części Huty o charakterze produkcji specjalnej.

Ważnym elementem działalności Agencji jest zarządzanie specjalnymi strefami ekonomicznymi. W Polsce mamy czternaście stref ekonomicznych, dwie są szczególne, bowiem są nadzorowane przez Agencję Rozwoju Przemysłu. Są to Euro-Park Mielec i Euro-Park Wisłosan. Ich działalność w znacznym stopniu przyczynia się do rozwoju regionów objętych obszarem strefy. Warto zaznaczyć, że strefa mielecka i strefa tarnobrzeska swoją działalnością nie są ściśle przywiązane do swoich siedzib, zarządzają terenami, które wymagały interwencji państwa na obszarze całego kraju. Można mówić i o zaangażowaniu szczecińskim, i o zaangażowaniu na Mazowszu, w Ożarowie, po słynnej likwidacji Fabryki Kabli. Można mówić i o Małopolsce. A więc działalność ta jest ponadterytorialna. W zarządzanych przez Agencję strefach do dziś, do końca roku 2013, udzielono ponad pięćset zezwoleń na prowadzenie działalności gospodarczej. W tym czasie liczba miejsc pracy w strefach wzrosła o blisko 10 tys. osób.

Agencja w swojej działalności zarządza również nieruchomościami. Prowadzi działania mające na celu zbycie tych nieruchomości, które nie są niezbędne do prowadzenia przez spółkę statutowej działalności. Warto tutaj wspomnieć porozumienie, jakie – jako Skarb Państwa i Agencja Rozwoju Przemysłu – zawarliśmy z Instytutem Pamięci Narodowej. Dzięki niemu Instytut został wyposażony w nieruchomość przy ul. Wołoskiej, co pozwoliło zakończyć wieloletnie problemy, jeżeli chodzi o siedzibę Instytutu. Można powiedzieć, że była to ponadstandardowa działalność Agencji. Udało się to zrobić dzięki temu, że mogliśmy dokonać wydzielenia nieruchomości z Agencji przy zaangażowaniu Skarbu Państwa.

Agencja zarządza dzisiaj także Zespołami Zamkowo-Parkowymi w Baranowie Sandomierskim i w Krasiczynie, w których prowadzona jest działalność gastronomiczno-hotelowa i wystawiennicza. W 2014 roku w obu obiektach rozpocznie się proces inwestycyjny mający na celu podniesienie standardu hoteli oraz wykonanie niezbędnych prac związanych z utrzymaniem substancji zabytkowej.

Agencja Rozwoju Przemysłu zarządza portfelem spółek kapitałowych, na koniec ubiegłego roku liczącym siedemdziesiąt dziewięć spółek prawa handlowego. Spółki, które wchodzą w skład portfela, ze względu na prowadzoną przez nie działalność, można podzielić na spółki portfela podstawowego, spółki giełdowe i spółki wspierające rozwój regionalny. Warto tutaj wspomnieć, że – zgodnie z realizowaną przez zarząd strategią Agencji – prowadzony jest proces związany ze zbyciem udziałów lub akcji tych spółek, które docelowo nie zostały przeznaczone do utrzymania w portfelu. Szczegóły związane z prowadzonymi procesami zbycia zostały przedstawione w informacji.

Duże znaczenie w prowadzonej polityce ma MARS Fundusz Inwestycyjny Zamknięty, w portfelu którego znajdują się między innymi stocznie remontowe, Stocznia Remontowa Nauta, Morska Stocznia Remontowa Gryfia.

Warto również powiedzieć, że Agencja włącza się czynnie w realizację projektów związanych z gospodarką innowacyjną, począwszy od inicjatywy, która nie byłaby możliwa bez zaangażowania Agencji. Mówię o budowie zupełnie nowej fabryki broni w Radomiu, co pozwoli na rozszerzenie skali działalności dotychczas prowadzonej przez fabrykę. Warto wspomnieć o utworzeniu na bazie spółki Nano Carbon konsorcjum do przemy-

słowego wykorzystania grafenu. W ramach owego konsorcjum Agencja i, osobiście, pan prezes współpracuje z jednym z wiodących w skali globalnej ośrodków badań nad grafenem, a mianowicie – Instytutem Technologii Materiałów Elektronicznych.

Warto wspomnieć o inicjatywie związanej z programem Blue Gas. Jest to wspólne przedsięwzięcie Narodowego Centrum Badań i Rozwoju oraz Agencji Rozwoju Przemysłu. Można dofinansowywać projekty o budżecie od 3000 tys. zł do 200.000 tys. zł, o okresie realizacji do trzech lat.

Ubiegłoroczne zaangażowanie Agencji to również projekt „Radomskie Centrum Innowacji i Technologii", którego celem jest ożywienie gospodarki Radomia przez wzrost jej konkurencyjności w wyniku zwiększonego dostępu przedsiębiorców do innowacyjnych technologii. Jest to dość istotny projekt, którego celem jest połączenie dwóch światów: świata nauki i świata biznesu, dostarczenie możliwości, jeżeli chodzi o dostęp do wiedzy, ale też ewentualnie do parku maszynowego przy zaangażowaniu Agencji wobec przedsiębiorców, którzy nie mogliby dokonywać tego samodzielnie.

Realizowane są również projekty, w których Agencja bierze udział, między innymi „Sektorowe wsparcie dla innowacji w Europie Środkowej". Celem tego, jak też podobnych projektów, jest ułatwienie dostępu do nowych narzędzi informatycznych w przemyśle. Jest też projekt „Inteligentne Sieci Energetyczne Smart Grid", który zakłada stworzenie na terenie Specjalnej Strefy Ekonomicznej Euro-Park Mielec inteligentnej sieci energetycznej.

Są to tylko przykłady zaangażowania Agencji w inicjatywy o charakterze innowacyjnym. Celem Agencji jest to, żeby projektów tych było więcej, również takich projektów, które niosą za sobą większe niż zwyczajowo ryzyko, jeżeli chodzi o powodzenie końcowe. Kto zajmuje się innowacyjnością, wie, że po to, żeby udał się naprawdę innowacyjny projekt, kosztem może być to, że nie uda się wiele innych. Chciałbym jednak, żeby Agencja – jako specjalna agenda rządowa – podejmowała takie ryzyko, coraz mocniej i odważniej włączała się w tego typu projekty. Jeżeli będzie potrzeba, Minister Skarbu Państwa jest tutaj gotowy zaingerować i nawet zmienić statut Agencji, żeby bezpieczeństwo po stronie zarządu było większe.

To tyle tytułem wprowadzenia.

Dziękuję bardzo.

Jeżeli pan przewodniczący pozwoli, jeszcze pan prezes Wojciech Dąbrowski.

Przewodniczący poseł Tadeusz Aziewicz (PO):

Bardzo proszę, panie prezesie.

Prezes zarządu Agencji Rozwoju Przemysłu S.A. Wojciech Dąbrowski:

Dziękuję bardzo.

Panie przewodniczący, Szanowna Komisjo!

Po tak szerokim wstępie, powiem szczerze, że już niewiele jest do dodania. Na początku chciałbym zaznaczyć, że pozwoliliśmy sobie przedstawić Wysokiej Komisji wersję sprawozdania trochę zmienioną w taki sposób, żeby jak najpełniej przedstawić informacje o Agencji. Jest gorąca prośba – jeżeli byłaby potrzeba jakichś uzupełnień czy innego układu, gorąca prośba o przekazanie informacji w trybie indywidualnym czy jakimkolwiek innym tak, żebyśmy mogli jak najpełniej prezentować owe informacje. Wszystkie pokazane tutaj informacje staraliśmy się odnieść do naszych celów strategicznych a więc można zaobserwować, jaki jest postęp w naszych pracach.

W uzupełnieniu do wypowiedzi pana ministra chciałbym zwrócić uwagę, podkreślić fakt znacznego zwiększenia skali działalności Agencji, w tym przychodów ze sprzedaży, które w roku 2008 kształtowały się na poziomie około 50.000 tys. zł. Ubiegły rok zamykamy wartością około 100.000 tys. zł. Plany na rok 2014 to kwota 111.000 tys. zł. Także skala działalności pożyczkowej, skala pomocy publicznej jest znacznie zwiększona. Saldo brutto pożyczek w roku 2008 wynosiło 400.000 tys. zł, obecnie mówimy o kwocie 1.200.000 tys. zł. Tak naprawdę jest to trzykrotny wzrost skali działalności Agencji.

Jeżeli chodzi o specjalne strefy ekonomiczne, zwiększenie było dość intensywne. Strefy powiększono o sześćset sześćdziesiąt hektarów. Skalę zatrudnienia w strefach

zwiększono o około 10 tys. osób, zwiększając zaangażowanie kapitałowe ponad 4.000.000 tys. zł.

Dzisiaj coraz bardziej istotne stają się dla nas przedsięwzięcia związane z nowymi inwestycjami, z innowacjami, z rozwojem, ze zwiększeniem liczby miejsc pracy. Przedsięwzięcia te są realizowane zarówno samodzielnie przez Agencję, jak i we współpracy z partnerami czy to krajowymi, czy to zagranicznymi. Ważne podkreślenia jest, iż udało się nam wypracować taki model współpracy, który pozwolił chociażby na rozpoczęcie w Szczecinie budowy fabryki fundamentów do wież wiatrowych, budowy fabryki w takiej formule, że uczestniczy w niej duży koncern zachodni. Mówię o Bilfinger Berger, dzisiaj Bilfinger Construction. Są też spółka Crist oraz Agencja Rozwoju Przemysłu. Taki model pozwala, przy minimalnym zaangażowaniu środków publicznych w danym projekcie, na realizację w maksymalny sposób założonych celów a jednocześnie, co jest istotne, na pozyskiwanie technologii, która jest niedostępna tylko i wyłącznie w układzie inwestycji kapitałowej Agencji, i co chyba najistotniejsze, pozwala również na korzystanie z rynków, które są dostępne dla naszych partnerów.

W ramach funduszu inwestycyjnego Mars bardzo duży nacisk położyliśmy na inwestycje i rozwój sektora stoczniowego, doprowadzając, po pierwsze, do budowy wspomnianej fabryki. Również przeprowadziliśmy i zakończyliśmy inwestycję w spółce Energomontaż-Północ. Jest to inwestycja rzędu 60.000 tys. zł, inwestycja, która pozwoliła zamknąć pewien łańcuch technologiczny. Dzięki owej inwestycji możemy oferować szerszą gamę produktów. Staliśmy się bezpośrednim dostawcą producentów na rzecz *offshore*. Jeszcze niedawno produkcja ta miała tylko i wyłącznie charakter kooperacyjny. Działania te pozwalają na kreację nowych miejsc pracy. Jeżeli chodzi o miejsca pracy w Szczecinie, przewidywane jest rozpoczęcie zatrudnienia w roku 2015 w liczbie pomiędzy pięćset a osiemset osób, ze wspomaganiem produkcji do tysiąca osób. Zatrudnienie w Trójmieście dzięki inwestycji w Energomontażu, jak też dzięki uruchomieniu produkcji na pochylniach w Gdańsku możliwe było na poziomie dodatkowych czterystu osób. Dzisiaj produkowane są tam nowoczesne jednostki dla rynku *offshore*. Nie zapominamy również o tradycyjnej produkcji, chociażby na rzecz rybołówstwa.

Bardzo duży wysiłek Agencja poniosła przy realizacji programu związanego z komercjalizacją grafenu. Nasze działania pozwoliły na wypracowanie nowego modelu współpracy nauki i przemysłu – nie modelu, który nie opiera się na prowadzeniu prac badawczo-rozwojowych dla samych prac badawczo-rozwojowych a modelu, który nakierowany jest od razu na komercjalizację wyniku prac, takie ukierunkowanie działań, żeby wszystkie wysiłki pozwalały na jak najszybsze wdrożenie określonych produktów do sprzedaży. Jeżeli chodzi o sam grafen, powiem szczerze, że efekty udało się nam osiągnąć dużo szybciej niż zakładaliśmy. Mamy wyprzedzenie około dwóch lat w stosunku do planu. Specjalnie podkreślam grafen, gdyż w mojej ocenie może on stać się *driverem* rozwoju w wielu dziedzinach, szczególnie jeżeli chodzi o materiałoznawstwo bądź zastosowania w elektronice.

Bardzo istotna jest kwestia budowy nowej fabryki broni w Radomiu. Można na to spojrzeć jako po prostu na wybudowanie hali nowego obiektu, natomiast jest to szerszy zamysł. Jest to cała koncepcja związana z wdrożeniem nowego produktu, broni modułowej, wdrożeniem technologii produkcji owego wyboru, zakupem nowych maszyn. Nowa hala, nowa fabryka jest elementem realizacji owych celów.

Na przestrzeni lat 2008-2013 doprowadziliśmy do sprzedaży ponad sześćdziesięciu spółek, osiągając przychody z tego tytułu w wysokości ponad 600.000 tys. zł. Wszystkie te środki zostały skierowane bądź na inwestycje, bądź na pożyczki ze środków własnych.

Jeżeli chodzi o dokładne cyfry w odniesieniu do naszej działalności, odpowiednio będę podawał za lata 2008-2013 oraz za rok 2013. Jeżeli chodzi o pomoc na restrukturyzację, jest to kwota 987.000 tys. zł, w roku ubiegłym kwota 83.000 tys. zł. Wsparcie niebędące pomocą publiczną są to pieniądze wykorzystujące środki pochodzące z prywatyzacji natomiast niestanowiące pomocy publicznej. Jest to kwota 365.000 tys. zł oraz kwota 228.000 tys. zł w roku ubiegłym. W latach 2008-2013 ze środków własnych Agencji udzieliliśmy pożyczek w wysokości blisko 1.200.000 tys. zł, dokładnie 1.149.000 tys. zł, w roku ubie-

głym była to kwota 309.000 tys. zł. Udzieliliśmy również poręczeń i gwarancji na kwotę blisko 250.000 tys. zł, z czego 43.000 tys. zł w zeszłym roku.

Wspomniany przez pana ministra wynik na koniec trzeciego kwartału 2013 roku to 107.000 tys. zł. Był on o blisko 47.000 tys. zł wyższy niż w analogicznym okresie roku 2012. Jednakże muszę przyznać, że wynik na koniec roku będzie niższy ze względu na konieczność dokonania wielu odpisów aktualizujących, chociażby dotyczących naszego zaangażowania w obiekty zamkowo-parkowe. Głównie odpisy te będą dokonane w odniesieniu do akcji i udziałów posiadanych spółek, jak i pożyczek. Zakładamy dodatni wynik Agencji. Ważne jest, że od roku 2008 roku systematycznie wzrasta wynik ze sprzedaży. Pomimo uwarunkowań rynkowych w ostatnim okresie, głównie myślę o stopach procentowych (a przychody z tytułu udzielnych pożyczek są jednym z istotniejszych elementów przychodów Agencji), a więc – pomimo spadku stóp – skalą działalności udaje się utrzymywać zarówno poziomy przychodów, jak i wyniki.

Jeżeli chodzi o sprzedaż spółek w roku 2013, dokonaliśmy sprzedaży, zbyliśmy dziewiętnaście spółek. Największą transakcją w ubiegłym roku była sprzedaż Fabryki Łożysk Tocznych w Kraśniku. Jest to kolejna transakcja pokazująca dobre relacje Agencji, dobrą współpracę z rynkiem chińskim. Była to szersza transakcja, dotyczyła nie tylko sprzedaży, ale tak naprawdę pełnego procesu restrukturyzacji. Agencja weszła, wpierw udzieliła spółce pożyczki, po czym wspólnie ze spółką opracowała plan restrukturyzacji, dokonała konwersji pożyczki, dokonała dodatkowego dokapitalizowania, po czym – przejęcia akcji od Skarbu Państwa. Po przeprowadzeniu procesu restrukturyzacji znaleźliśmy inwestora. Został zamknięty proces sprzedaży. Dzisiaj spółka rozwija się intensywnie, prowadzone są prace inwestycyjne. Zakładany jest blisko dwukrotny wzrost przychodów ze sprzedaży.

Porządkując portfel koncentrowaliśmy się również na przekształceniach dotyczących naszego zaangażowania w agencjach rozwoju regionalnego. Zgodnie ze strategią i z oceną sensu naszego zaangażowania dokonujemy sprzedaży, zbyć, wniesień lub połączeń. Akcje są koncentrowane w rękach samorządów, czyli tych instytucji, które tak naprawdę mają realne potrzeby i możliwości funkcjonowania z wykorzystaniem owych podmiotów. Między innymi biorąc pod uwagę fakt trudności w zbyciu czy wręcz niemożność zbycia tychże podmiotów w sytuacji małych pakietów o niskiej wartości, dokonywaliśmy również darowizny na rzecz samorządów. Dzisiaj prowadzonych jest pięć procesów sprzedaży. Dotyczą one spółek żeglugowych, Centrali Zaopatrzenia Hutnictwa, Zakładu Tworzyw Sztucznych ARTGOS i zakładów w Kaliszu.

Prowadzimy również prace związane ze zbywaniem nieruchomości, aczkolwiek tutaj nie preferujemy modelu prostej sprzedaży. Zarówno w odniesieniu do naszych spółek, jak i naszych aktywów, szukamy rozwiązań, które umożliwiają dokonanie zmian planów zagospodarowania przestrzennego, przygotowanie oferty inwestycyjnej w szerszy sposób dedykowanej czy to do inwestorów z zakresu inwestycji przemysłowych, czy to do deweloperów. Dobrym przykładem są tutaj prace prowadzone w spółce Nauta, gdzie wykorzystano model zasilenia inwestycji spółki przez zbycie nieruchomości. Dzisiaj jesteśmy w końcowej fazie uzgodnień z inwestorem oraz z miastem. Po zatwierdzeniu planu zagospodarowania przestrzennego nieruchomość będzie zbyta. Miasto zyska nową atrakcyjną przestrzeń, pozbędzie się uciążliwej produkcji stoczniowej w centrum miasta. Jednocześnie nasze zaangażowanie pozwoliło na to, że produkcja jest nie tylko kontynuowana, ale wręcz rozwijana w innym miejscu.

Podobne podejścia są w Szczecinie. Na terenie naszych spółek doprowadzamy do uporządkowania terenów, poprawy infrastruktury, poszukania inwestora przemysłowego. W tym zakresie działamy we współpracy z wieloma instytucjami. Chciałbym tutaj wspomnieć Pomorską Specjalną Strefą Ekonomiczną, której Agencja Rozwoju Przemysłu również stała się akcjonariuszem. Współpraca ta doprowadziła do istotnej zmiany przestrzeni na terenie byłej Stoczni Gdynia. Teren ten udało się wyposażyć w nowoczesną infrastrukturę wodno-ściekową, unowocześnić sieci energetyczne. Dzisiaj jesteśmy w fazie kończenia budowy ciągów komunikacyjnych umożliwiających transport produktów o wysokiej wadze.

Pracujemy nad kilkoma projektami, produktami, które w przyszłości chcielibyśmy państwu zaprezentować. Głównie dotyczą one współpracy pomiędzy przemysłem a nauką tak, żeby móc wykorzystać zarówno wszystkie środki, której dzisiaj są w dyspozycji Narodowego Centrum Badań i Rozwoju, Agencji Rozwoju Przemysłu, jak i inne środki unijne. Doświadczenia z pojedynczych projektów, chociażby z Nano Carbonu, czyli grafenu, chociażby z budowy w Szczecinie, chcielibyśmy wykorzystać do pewnej pracy systemowej tak, żebyśmy mogli uczestniczyć w jak największej liczbie projektów.

Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Tadeusz Aziewicz (PO):

Dziękuję bardzo.

Szanowni państwo, otwierając dyskusję chciałbym zacząć od pytania o sprawy pomorskie. Doceniam to wszystko, co Agencja Rozwoju Przemysłu zrobiła na terenie Gdyni. Korzystając z okazji chciałbym tylko zapytać o kwestie restrukturyzacji spółek żeglugowych, ponieważ mamy problem, który od dłuższego czasu jest do rozwiązania. Nie udała się prywatyzacja spółek żeglugowych. Rozmawialiśmy o jakiejś formie integracji. W dyskusjach, które były prowadzone na forum Komisji, pojawił się pogląd, że integracja wprost nie jest prosta, łatwa, oczywista i efektywna. Ciekaw jestem, jak to wygląda z perspektywy czasu.

Chciałbym też zapytać o sprawy stoczni gdańskiej. Jak wiemy, Agencja jest mniejszościowym akcjonariuszem stoczni gdańskiej. Stocznia gdańska złożyła biznes plan. Agencja Rozwoju Przemysłu póki co zawiesiła swoje roszczenia wynikające z faktu, że udzieliła pożyczki stoczni gdańskiej, że większościowy właściciel stoczni gdańskiej miał wykupić resztówkową część. Ciekawy jestem opinii pana prezesa, jak to wygląda teraz, oczywiście o ile można o tym mówić, nie naruszając tajemnicy handlowej.

Bardzo proszę, inne głosy, pytania.

Kto z państwa chciałby zabrać głos?

Pan poseł Rojek, bardzo proszę.

Poseł Józef Rojek (SP):

Dziękuję, panie przewodniczący.

Panie prezesie, wspomniał pan o grafenie. Nawet udało mi się obejrzeć krótki filmik, także z udziałem pana prezesa. Były pana wypowiedzi w tym zakresie. Jeżeli w oparciu o tenże wynalazek ma być rewolucja przemysłowa, cieszymy się, że w Polsce jest taki kierunek. To dobrze. Po pierwsze, chciałbym jednak wiedzieć, jak to wszystko jest zabezpieczone od strony prawnej, jeżeli chodzi o produkcję owego materiału. To raz, dlatego że prawdopodobnie dzieje się to nie tylko u nas, ale inne kraje na świecie też nad tym pracują. Podejrzewam, że mają inne, lepsze możliwości i techniczne, i finansowe do tego, żeby znacznie szybciej posunąć się z owym pomysłem w skali produkcyjnej i wyprzedzić nas. Zrozumiałem, że w jakiś sposób jesteśmy zabezpieczeni, prowadzimy prawie pilotaż. To pierwsza sprawa. Chciałbym to wiedzieć.

Powiedział pan też, że bardzo znacząco zaangażowaliście się nie tylko w firmę Nano Carbon. Jest to spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, jest to konsorcjum, czyli spółka stworzona z dwóch podmiotów, Agencji i chyba TFI KGHM S.A., gdzie jest 51% i 49%. Czytam, że kupiliście spektroskop. Rozumiem, że to Agencja finansowała spektroskop. Kapitał zakładowy – myślę, że środki te były wyczerpane – w wysokości 4000 tys. zł planujecie podwyższyć, dokapitalizować w wysokości 10.000 tys. zł. Na ile jest to znaczące w rozwoju i dynamice pracy nad nowym rewolucyjnym produktem? Jakoś nie mam przekonania, chyba że przekona mnie pan do tego. Z filmu wynikało, że jest to coś rewelacyjnego, nad czym Agencja Rozwoju Przemysłu i Skarb Państwa trzymają rękę. Nie wiem, może się mylę. Chciałbym, żeby powiedział nam pan coś więcej w tym temacie, jako że na razie produkcja jest miniaturowa. Wymiary 3x3 cm to nic znaczącego, chociaż idea i technologia produkcji już w jakiś sposób mówią nam o przyszłości. Chciałbym wiedzieć, z racji tego że część kooperantów jest zlokalizowana w Grupie Azoty. Zakłady Azotowe w Tarnowie też coś robią. Mam trochę informacji na ten temat, tylko nie wiem, na ile jest to spójne, panie prezesie. Być może i pan minister coś powie w tym temacie.

Dziękuję.

Przewodniczący poseł Tadeusz Aziewicz (PO):

Dziękuję bardzo.

Bardzo proszę, kto z państwa chciałby zabrać głos.

Pan przewodniczący, bardzo proszę.

Poseł Dawid Jackiewicz (PiS):

Mam jedno króciutkie i precyzyjne pytanie. Chciałbym zapytać, chciałbym poprosić o informacje dotyczące zobowiązań Polskich Linii Lotniczych LOT i Eurolotu wobec spółki LOT AMS za rok 2013. Z materiału wynika, że są pewne nieuregulowane zobowiązania, które wpływają na wynik finansowy spółki LOT AMS. Jeżeli ze spółkami lotniczymi są jakiekolwiek inne relacje, w których są zobowiązania finansowe nieuregulowane wobec LOT AMS, również proszę o informację na ten temat.

Dziękuję.

Przewodniczący poseł Tadeusz Aziewicz (PO):

Dziękuję bardzo.

Czy są inne pytania, głosy w dyskusji?

Materiał jest obszerny, prezentacja była wyczerpująca.

Poseł Józef Rojek (SP):

Jeszcze jutro będziemy rozmawiać o zbrojeniówce.

Przewodniczący poseł Tadeusz Aziewicz (PO):

Tak, o zbrojeniówce jutro. Jeżeli chodzi o sektor zbrojeniowy, zaczekajmy do jutra. Jutro kolejne posiedzenie z udziałem pana prezesa. Myślę, że tak. Pan prezes jest tutaj główną osobą tak, że jutro będą do pana prezesa pytania z innego obszaru aktywności pana prezesa.

Skoro nie ma innych pytań, głosów w dyskusji, bardzo proszę pana ministra, pana prezesa, kiedy zakończą konsultacje, o udzielenie odpowiedzi.

Bardzo proszę, panie ministrze.

Podsekretarz stanu w MSP Rafał Baniak:

Myślę, że zanim skończę mówić, dokładnie sprawdzimy dla pana posła Jackiewicza zaległości ze strony LOT-u i Eurolotu wobec LOT AMS. Zaległości te są kontrolowane, nie mogą być poza dogadaniem się dwóch zarządów, czyli partnerów biznesowych, w tym przypadku LOT AMS i Eurolotu i LOT AMS i LOT-u. Nie ma tutaj mowy o jakimś niekontrolowanym hodowaniu długu. Są to kwestie, które są obserwowane chociażby przez Komisję Europejską. Komisja Europejska, podobnie jak słyszę pan poseł przewodniczący, mocno nas z tego przepyta. Wydaje mi się, że niedługo będę mógł odpowiedzieć precyzyjnie.

Jeżeli chodzi o grafen, oczywiście, pan prezes Dąbrowski, który zna szczegóły, odpowie szerzej dla pana posła Rojka. Natomiast to, co cieszy, to to, że Agencja weszła w takie buty (używając kolokwialnego stwierdzenia), w jakich powinna chodzić. Powinna włączać się w ciekawe inicjatywy, chociaż nie tylko włączać się, ale i kreować. Jesteśmy na takim etapie, że Agencja od początku jest wspólnie ze światem nauki, z zespołem ekspertów, profesorów, doktorów. W pierwszej fazie kładąc nieduże pieniądze, w miarę zapotrzebowania i rozwoju produktu Agencja podjęła ryzyko, ponieważ jeszcze jakiś czas temu, zresztą podobnie jak dzisiaj, ciągle było i jest to jeszcze ryzyko. Niemniej jest szansa (a przynajmniej – duża nadzieja), że rzeczywiście, jak pan poseł był łaskaw to ująć, Agencja może być uczestnikiem rewolucji. To, co jest fajne, to, że rewolucji nie dla samej siebie, ale rewolucji, na którą szansę ma się załapać polski biznes. Wydaje mi się, że to jest kluczowe. Stąd tak ważne jest to wydarzenie, moment, kiedy Agencja wychodzi z ofertą produkcji grafenu dla polskich przedsiębiorców.

Jeżeli chodzi o stocznie – jest to problem bardzo wrażliwy nie tylko społecznie. Bardzo nas interesuje. Stąd też nasze szczególne zaangażowanie pomimo niskiej ekspozycji na akcjonariacie. Jest to też ważki problem gospodarczy. Dlatego Agencja chce wykorzystać wszystkie możliwości, jakie ma do dyspozycji w tej formule prawnej, żeby być na pokładzie z akcjonariuszem większościowym, żeby stworzyć mu szansę przedstawienia takiego modelu biznesowego, który pozwoli Agencji zachować się tak, żeby nie łamać reżimu prawnego.

To, co dzisiaj zrobiła Agencja, to lekko mówiąc, jest to wyjście poza, ponad standard. Jak państwo posłowie dobrze wiecie, do końca grudnia Agencja powinna zrealizować opcję PUT, czyli wyjścia z akcjonariatu, powinna podjąć egzekucję niespłaconej pożyczki. Oczywiście, Agencja poinformowała o tym większościowego akcjonariusza. Pomimo późnego przekazania biznesplanu i dokumentów do Agencji – jest to termin grudniowy – przy udziale doradców zewnętrznych Agencja podjęła jeszcze próbę oceny dokumentów. Taka ocena będzie gotowa w styczniu. Będzie to moment, kiedy Agencja będzie musiała podjąć decyzję.

Dziękuję bardzo.

Jeżeli chodzi o przeterminowane zobowiązania LOT-u wobec LOT AMS, na wczoraj jest to kwota 3100 tys. zł. Sprawdzamy jeszcze Eurolot.

Pan prezes, bardzo proszę.

Przewodniczący poseł Tadeusz Aziewicz (PO):

Bardzo proszę, panie prezesie.

Prezes zarządu ARP S.A. Wojciech Dąbrowski:

Przepraszam najmocniej, nie włączyłem mikrofonu.

Jeżeli chodzi o kwestie grafenu i zabezpieczenia prawne, oczywiście, na wszelkie metody wytwarzania, które udało się nam opracować, posiadamy międzynarodowe patenty. Trzeba tutaj jasno podkreślić, że metod wytwarzania grafenu jest wiele. Tak naprawdę codziennie świat pracuje nad kolejnymi, pracuje nad nowymi aplikacjami. Nie możemy tutaj myśleć w takiej kategorii, że mamy grafen i zawsze będzie on jeden i wyłącznie nasz. Nasza rola w grafenie będzie o tyle istotna, o ile będziemy w stanie ciągle być w czołówce, wprowadzać nowe aplikacje, nowe badania.

Na razie, dzięki naprawdę ciężkiej pracy naukowców, udaje się nam dochodzić do coraz lepszych efektów. Mówiliśmy o 3x3 cm, dzisiaj mówimy już o 30x30 cm. Natomiast urządzenie, które w tej chwili jest opracowywane we współpracy z producentem pieców grzewczych do tego celu, da nam szansę na wyprodukowanie grafenu o wymiarach 50x50 cm. Jest to zadanie na rok 2014.

Oczywiście, kluczem nie jest tutaj produkowanie grafenu. Grafen zawsze porównuję do blachy nierdzewnej. Dopiero z niego, z jego udziałem będzie wytwarzany jakiś produkt. Kluczem jest tutaj znalezienie we współpracy z przemysłem konkretnych zastosowań. A trzeba też znaleźć takie zastosowania, które są możliwe do skonsumowania przez nasz przemysł. Jeżeli wyobrazimy sobie zastosowania w dziedzinie chociażby półprzewodników to nie ukrywajmy, dzisiaj w Polsce nie ma produkcji w tym obszarze. W takiej sytuacji naszym zadaniem jest jak największy udział w łańcuchu wartości, czyli taki udział w dostawie komponentów, surowców bądź rozwiązań, który pozwoli nam na osiągnięcie maksymalnego przychodu. We współpracy z przedsiębiorcami codziennie szukamy konkretnych zastosowań. Część z nich wymieniliśmy w materiałach.

Pozwolę sobie przytoczyć, moim zdaniem, najciekawsze. O części nie powiem, dlatego że są one w większości dedykowane do przemysłu obronnego. Nie ma co ukrywać, że zastosowania wojskowe to najczęstszy kierunek badań.

Mamy chociażby zastosowania związane z medycyną – produkcja protez. Z Wojskową Akademią Techniczną i z otwockim szpitalem im. prof. Grucy pracujemy nad wykorzystaniem grafenu do powlekania endoprotez stawów biodrowych. Grafen jest takim materiałem, który tak naprawdę może zapobiec odrzucaniu protez, ale jest także pewną barierą przed zakażeniami. Tak naprawdę dzień po dniu szukamy. Różnica polega na tym, że nie dajemy grantów dla naukowców mówiąc: „zrób nam coś idealnego". Szukamy rozwiązania wspólnie z przemysłem. Kierujemy pytanie do nauki: „czy jesteście w stanie to wykonać a jeżeli tak, to w jakim czasie i za jakie pieniądze?". Wtedy decydujemy się na rozwijanie danej aplikacji.

Gama, jak mówię, jest szeroka. Dzisiaj mamy przed sobą dwa rynki. Jeden to rynek sprzedaży, dostawy grafenu na potrzeby badań i rozwoju, badań prowadzonych przez wiele instytucji na świecie. Tak naprawdę jest to jednocześnie sprzedaż materiałów jak też uczestniczenie w badaniach z owymi ośrodkami. Znacznie rozszerza to spektrum możliwości. Biorąc pod uwagę to, że jesteśmy w czołówce, jeżeli chodzi o technologię,

o wiedzę, zawsze daje nam to szansę uczestniczenia w określonych projektach na dość wysokim poziomie, a przez to znowu jest rozwój naszej wiedzy i nieoddawanie naszej pozycji.

Jeżeli chodzi o konkretne zastosowania, powiem szczerze, że nawet nie do końca wiadomo, do czego grafen może być zastosowany. Oprócz tych elementów, które wymieniamy, czyli endoprotezy, spiekane proszki, powlekanie gum, optoelektronika, produkcja półprzewodników, w tym półprzewodników, tranzystorów wysokiej mocy, mamy wiele zastosowań z zakresu materiałoznawstwa. Tak naprawdę potrzeba nam do tego bardzo szerokiej dyskusji i po stronie przemysłu, i po stronie nauki. Dlatego uruchomiliśmy coś, co również zawarliśmy w informacji, czyli platformę wirtualnych rynków produkcyjnych do badania zastosowania grafenu. Jest to pewnego rodzaju platforma prognostyczna, która – po pierwsze – pozwala stworzyć społeczność, która dyskutuje na dany temat. Po drugie – poprzez zadawanie pytań, możemy określić szansę i rozwoju danego produktu, i uplasowania go na rynku.

Jest zabezpieczenie prawne w postaci patentu, zabezpieczenie rzeczywiste w postaci uczestnictwa w wyścigu. Ani na chwilę nie możemy stanąć. Ciągle musimy walczyć z najlepszymi, ścigać się, szukać zastosowań. Trzeba tutaj podkreślić bardzo dobrą współpracę z przemysłem, szerokie otwarcie. Jest to właśnie zaproszenie Funduszu KGHM S.A. do spółki Nano Carbon. Jest to współpraca z Zakładami Azotowymi w Tarnowie. Dzisiaj w skali laboratoryjnej, za chwilę w skali półprzemysłowej a potem – przemysłowej, chcemy produkować określone tworzywa. Jakie? Dzisiaj pracujemy nad owymi tworzywami. Już dzisiaj widzimy pewne zastosowania, chociażby do elementów łopat do wirników w elektrowniach morskich. Zastosowanie grafenu znacznie poprawia wytrzymałość, wydajność a jeszcze zapobiega oblodzeniu owych elementów.

Jeżeli można umówić się na osobne spotkanie dotyczące grafenu, jesteśmy chętni. Jeżeli ktoś z państwa jest zainteresowany szerszymi informacjami, możemy zorganizować spotkanie w Agencji, dokonać szerszej prezentacji, zaprosić również naukowców z ITME. Jeżeli jest taka chęć, proszę o sygnał. Chętnie będziemy państwa gościli w Agencji, jest blisko. Może czasami warto odwiedzić nas w spółce.

Jeżeli chodzi o restrukturyzację spółek żeglugowych, chciałbym podkreślić, że tak naprawdę Agencja jest właścicielem większościowym, to znaczy – mniejszościowym trzech spółek. Są to Polskie Linie Oceaniczne, POL-Euro oraz spółka Aranda. Podmioty te, tak naprawdę, mają stare, wyeksploatowane statki. Udało się nam częściowo odmłodzić flotę, ale po odmłodzeniu i tak na dzisiaj mówimy o statkach średnio piętnastoletnich. Jest jeden statek stosunkowo młody, kontenerowiec „Port Gdynia" będący w dyspozycji Arandy. Dzisiaj postanowiliśmy o skoncentrowaniu działalności. Statki, które rokują i którymi będziemy jeszcze operować, zostaną skoncentrowane w ramach spółki Aranda. Natomiast pozostałe spółki będą operatorami żeglugowymi bez posiadania jednostek pływających. Jednocześnie pracujemy nad rozwiązaniami związanymi z restrukturyzacją finansową. Najistotniejszym problemem jest kwestia akcji crossowych w spółce Polskie Linie Oceaniczne. Myślę, że w krótkiej perspektywie kwestia ta będzie rozwiązana.

Chciałbym także podkreślić, że prowadzimy rozmowy z partnerami i krajowymi, i zagranicznymi, dotyczące udziału naszych spółek żeglugowych w runku usług na rzecz *offshore*, ale również rynku związanego z przewozami pasażerskimi i towarowymi. Chodzi o to, żeby z wykorzystaniem doświadczenia naszych spółek, z wykorzystaniem umiejętności, możliwości stoczni we współpracy z partnerami zagranicznymi doprowadzić do budowy kolejnych jednostek, które – po pierwsze – będą budowane w stoczniach usytuowanych w Polsce a – po drugie – będą eksploatowane przez nasze podmioty. Tutaj celujemy w jednostki, które są wysokospecjalizowane, służą czy to do stawiania farm wiatrowych, czy to do ich obsługi, ale również do obsługi procesów wydobywczych w zakresie ropy i gazu. Jest to proces, nad którym systematycznie pracujemy.

Będziemy na bieżąco informować o efektach tychże prac.

Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Tadeusz Aziewicz (PO):

Dziękuję bardzo.

Przypominam tylko, że w planie pracy Wysokiej Komisji jest odrębne posiedzenie poświęcone właśnie tym tematom tak, że wrócimy do owych wątków.

Myślę, że propozycja odbycia posiedzenia na temat grafenu w siedzibie Agencji Rozwoju Przemysłu jest ciekawa. Myślę, że będzie zainteresowanie Wysokiej Komisji. Roboczo spróbujemy ustalić z panem prezesem dobry termin.

Pan przewodniczący chciał jeszcze zabrać głos, tak? Dobrze zapamiętałem?

Poseł Dawid Jackiewicz (PiS):

Tak, *ad vocem* do wypowiedzi pana ministra.

Pan minister był uprzejmy powiedzieć, że Komisja Europejska zna szczegóły dotyczące wszystkich zobowiązań finansowych LOT-u, Eurolotu pewnie nie. Zwrócę tylko uwagę, panie ministrze, na fakt, że to, iż Komisja Europejska zna ów materiał, nie oznacza, że my go znamy. Chciałbym powiedzieć bardzo wyraźnie, że pan minister Budzanowski, były minister skarbu państwa, przed Komisją Skarbu Państwa a jeszcze wcześniej – przed Sejmem, na sali plenarnej twierdził, iż dokument dotyczący restrukturyzacji spółki LOT jest dokumentem jawnym, który może nam przedstawić. Prezes spółki LOT, pan Mikosz twierdzi, że dokument jest tajny i nie może go zaprezentować parlamentarzystom, posłom na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej.

W związku z powyższym, jeżeli wielu tego typu elementów nie dowiemy się tutaj od pana ministra, prawdopodobnie ich nie zobaczymy, ponieważ są owiane tajemnicą. Albo są tajemnicą spółki, tajemnicą handlową, albo są opatrzone jakimiś innymi klauzulami ograniczającymi dostęp do materiałów. Stąd też moje pytanie na temat nie tylko wymagalności, zobowiązań przeterminowanych, ale wszelkich zobowiązań finansowych pomiędzy tymi dwiema spółkami.

Rozumiem, że w tej chwili będzie trudno odpowiedzieć na moje pytanie, dlatego bardzo proszę o pisemną formę odpowiedzi. Chodzi mi o zobowiązania pomiędzy LOT AMS a LOT-em, jak również Eurolotem, jeżeli istnieje taka możliwość. Dobrze?

Dziękuję bardzo.

Podsekretarz stanu w MSP Rafał Baniak:

Jasne, panie przewodniczący.

Mówiłem o tym, że Komisja interesuje się i podobnie jak pan poseł ma do tego prawo.

Uzupełnię informację, jeżeli chodzi o Eurolot. Wszystkie zobowiązania na bazie uznanych faktów wynoszą około 9000 tys. zł. Pozostaje, zdaje się, że około czteromilionowa kwota sporna. Spółki ustalają pomiędzy sobą jej zasadność. Uznane faktury są na poziomie 9000 tys. zł plus kilka spornych milionów pozostających w dyskusji pomiędzy spółkami.

Przewodniczący poseł Tadeusz Aziewicz (PO):

Nie widzę innych zgłoszeń.

Szanowni państwo, serdecznie dziękuję za bardzo efektywną dyskusję.

Dziękuję za wyczerpujące informacje.

Zapraszam na jutrzejsze posiedzenie dotyczące przemysłu obronnego.

Dziękuję bardzo.